

บทบาทพยาบาลและความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีมีครรภ์:

การทบทวนวรรณกรรมเชิงบูรณาการ

Prevention of Zika Virus Infection among Pregnant Women: An Integrative Review on Nurses' Role and Knowledge

พัชรินทร์ เงินทอง^{1*}, เจตินภา แสงสว่าง², จงใจ จงอร่ามเรือง³, ลาวัลย์ สมบูรณ์¹

และ เทียมศร ทองสวัสดิ์¹

Patcharin Ngoenthong^{1*}, Juadnapa Sangsawang², Jongjai Jongaramraung³, Lawan Somboon¹
and Tiamsorn Tongswas¹

วิทยาลัยเชียงราย^{1*}, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา², โรงเรียนพยาบาลรามธิบดี³

Chiang Rai College^{1*}, Boromrajonani College of Nursing Sonkhla², Ramathibodi School of Nursing³

(Received: April 23, 2020; Revised: January 18, 2021; Accepted: February 04, 2021)

บทคัดย่อ

การทบทวนวรรณกรรมเชิงบูรณาการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการรวบรวมและสังเคราะห์งานวิจัยอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ ประชากร (Population) ในการศึกษาครั้งนี้คือรายงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เกี่ยวกับบทบาทพยาบาลหรือความรู้ที่มีในการป้องกันการติดเชื้อซิกา วิธีการจัดทำ (Intervention) ได้แก่งานวิจัยที่มีการจัดกระทำในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกา การเปรียบเทียบ (Comparison) ได้แก่การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง และผลลัพธ์ (Outcome) เป็นบทบาทหรือความรู้ของพยาบาลที่มีในการป้องกันการติดเชื้อซิกา ตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 ถึงเดือนมกราคม 2563 ครอบคลุมฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ CINAHL, PubMed, Scopus ฐานข้อมูลในประเทศไทย ได้แก่ Thai Journal และ ThaiLis ทั้งหมด 1,770 เรื่อง งานวิจัยที่ตรงกับเกณฑ์การคัดเข้าจากข้อมูลฉบับเต็มจำนวน 232 เรื่อง และวรรณกรรมบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ จำนวน 11 เรื่อง ผ่านการประเมินคุณภาพโดยใช้เครื่องมือจากสถาบันโจแอนนาบริกส์ ผลลัพธ์จากการทบทวนพบว่า

พยาบาลมีบทบาทสำคัญได้แก่ บทบาทในการให้ความรู้ บทบาทในการให้คำปรึกษา บทบาทในการป้องกันโรค บทบาทในการสร้างความร่วมมือ และบทบาทการเป็นผู้เรียนรู้ สำหรับความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ พยาบาลยังขาดความรู้โดยเฉพาะในด้านการติดต่อของโรคทางเพศสัมพันธ์ และต้องการการอบรมเพิ่มเติม ทั้งในเรื่องโรค การติดต่อ อาการของโรค ผลกระทบ และการป้องกันการติดเชื้อ

ควรนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมบทบาทของพยาบาล สำหรับด้านการศึกษาวิจัยควรมีงานวิจัยปฐมนุญเพิ่มเติมในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรมหรือแนวทางในการป้องกันการติดเชื้อในสตรีตั้งครรภ์

คำสำคัญ: บทบาทพยาบาล, การป้องกัน, การติดเชื้อ, ไวรัสซิกา, สตรีตั้งครรภ์

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: booboss117@hotmail.com เบอร์โทรศัพท์ 081-2874652)

Abstract

This integrative review aimed to summarize and analyze primary researches focus on nurses' role and knowledge in preventing Zika virus infection in pregnant women. Sample was the population from primary researches, including quantitative and qualitative studies that were related to nurse's role and knowledge into prevention of Zika virus infection in pregnant women. Interventions included a program to improve knowledge and role to prevent Zika virus infection. Comparison was made between intervention group and control group, and outcome is presenting nurses' role and knowledge to prevent Zika virus infection. The primary research published between January, 2015 to December, 2020. Electronic databases, including CINAHL, PubMed, Scopus, Thai Journal, and ThaiLis, were compressively searched for primary researches. A total of 1,770 studies were identified. Full text of 232 studies met the inclusion criteria and appraised. Finally, 11 articles were included in this review, using a systematic guideline developed by the Joanna Briggs Institute.

Results of this study revealed that nurses play an important role as educator, counselor, collaborator, and learner. However, nurses lacked of knowledge on Zika virus infection in pregnant women and needed more training, including on disease, signs and symptoms, affection, and prevention.

The findings should be used as basic information in promoting nurses' role. In addition, primary research on the effectiveness and efficiency programs or guideline for preventing in pregnant women are needed.

Keywords: Zika Virus, Pregnant Women, Nurses' Role, Prevention, Review

บทนำ

ไวรัสซิก้าเป็นเชื้อที่พบครั้งแรกในสาธารณรัฐอุกันดาเมื่อปี พ.ศ. 2490 จากน้ำเหลืองของลิง Rhesus ซึ่งมีการติดต่อมาสู่คนครั้งแรกจากยุงลายสายพันธุ์ Aedes Species (Ae. Aegypti and Ae. Albopictus) กัด และมีระยะฟักตัวในคนเฉลี่ย 3-12 วัน การติดเชื้อซิก้าไวรัสเริ่มมีการระบาดไปทั่วโลกในปี พ.ศ. 2550 โดยพบผู้ป่วยยืนยันใน 73 ประเทศและถูกประกาศเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ต้องเฝ้าระวัง (WHO, 2018) สำหรับประเทศไทยเองพบว่ามี การติดเชื้อเริ่มในปี 2555 โดยมีการติดเชื้อเฉลี่ยปีละ 5 ราย อย่างไรก็ตามเกิดการระบาดในวงกว้างและแพร่กระจายใน 22 จังหวัด 86 อำเภอ ในปี 2561 (Bureau of Vector Born Disease, 2018) และมีรายงานการพบผู้ป่วย 20 ถึง 30 รายต่อสัปดาห์ใน 40 จังหวัดของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยถูกประกาศให้เป็นประเทศเฝ้าระวังที่จัดอยู่ในกลุ่ม 2 ซึ่งหมายถึงเป็นประเทศที่มีการแพร่เชื้อในพื้นที่นานมากกว่า 12 เดือน และยังมีผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง (Pompatkul, 2017) แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าจะสามารถควบคุมการระบาดได้ แต่ยังคงมีการติดเชื้อและมีโอกาสที่จะเกิดการระบาดได้อีก ดังนั้นการวางแผนและการป้องกันในระยะยาวจึงยังเป็นสิ่งที่จำเป็น

การติดต่อของเชื้อซิก้าไวรัสสามารถติดต่อได้จากการที่ถูกยุงที่มีเชื้อกัด อย่างไรก็ตามมีรายงานการติดเชื้อจากการสัมผัสเลือด สารคัดหลั่ง รวมถึงการติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เนื่องจากเชื้อซิก้าไวรัสสามารถตรวจพบได้จากสารคัดหลั่ง เลือด ปัสสาวะ และน้ำอสุจิ นอกจากนี้ยังตรวจพบจากน้ำเหลืองของมารดาและทารกได้จนถึง 5 วันหลังคลอด (Centers for Disease Control and Prevention^a [CDC], 2019; Turienzo, & Brown, 2016) สำหรับอาการและอาการแสดงของผู้ติดเชื้อซิก้าไวรัส มักไม่แสดงอาการหรือแสดงอาการเพียงเล็กน้อย โดยสตรีตั้งครรภ์ที่ติดเชื้ออาจมีอาการคล้ายไข้หวัด อ่อนเพลีย มีผื่น ปวดศีรษะ ในขณะที่ส่งผลกระทบต่อทารก

การติดเชื้อซิก้าไวรัสในสตรีตั้งครรภ์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของทารกเป็นอย่างมาก โดยทารกที่มีมารดาติดเชื้อไวรัสซิก้าในขณะตั้งครรภ์จะมีความผิดปกติของระบบประสาทสมองอย่างรุนแรง บางรายเกิดภาวะชัก เกิดความล่าช้าในการเจริญเติบโต มีปัญหาด้านการมองเห็น การกลืน และการได้ยิน ซึ่งส่วนใหญ่จะเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

(CDC^b, 2019; Dogan, Wayne, Bauer, Ogunyemi, Kulkarni, Maulik et al., 2017) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะกะโหลกศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly) (CDC^a, 2019; Chibueze, Tirado, Lopes, Balogun, Takemoto, Swa et al., 2017; Duarte, 2016; Salge, Castral, Sousa, Souza, Minamisava, & Souza, 2016; WHO, 2018)

ทารกมีภาวะกะโหลกศีรษะเล็กหมายถึง ทารกที่คลอดมาไม่เกิน 1 เดือน และวัดรอบศีรษะแล้วมีค่าความยาวรอบวงต่ำกว่า 3 เพอร์เซ็นต์ไทล์ (Besnard, Lastere, Teissier, Cao-Lormeau, & Musso, 2014) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 เป็นต้นมาพบว่ามีเพิ่มจำนวนของทารกที่มีภาวะกะโหลกศีรษะเล็กในหลายประเทศ รวมถึงในประเทศไทย ในปี 2559 มีรายงานทารกที่มีภาวะกะโหลกศีรษะเล็กที่คาดว่าเกิดจากการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ทั่วโลกจำนวนสูงถึง 4,180 ราย (Dogan, Wayne, Bauer, Ogunyemi, Kulkarni, Maulik, et al, 2017) และ ในพื้นที่ที่มีการติดเชื้อ สตรีตั้งครรภ์มีความเสี่ยงในการเกิดทารกที่มีภาวะกะโหลกศีรษะเล็กสูงถึง 20 เท่า (The Royal College of Pediatricians of Thailand and Pediatric Society of Thailand, 2017)

สำหรับประเทศไทย ในปี 2559 กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแนวทางในการเฝ้าคัดกรองการติดเชื้อไวรัสซิกา โดยการใช้แบบสอบถามประเมินความเสี่ยงการสัมผัสโรคและให้ความรู้กับบุคลากรทางการแพทย์เกี่ยวกับโรค การดำเนินของโรคและการป้องกันการเกิดโรค เช่น การพ่นหมอกควัน การกำจัดลูกน้ำยุงลาย แต่ส่วนใหญ่เน้นในผู้ป่วยทั่วไปในขณะที่มีข้อแนะนำในการคัดกรองและการให้ความรู้แก่สตรีตั้งครรภ์เพียงเล็กน้อย (Department of disease, 2016) นอกจากนี้ยังพบว่าการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลที่มีต่อการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์มีค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นงานที่มุ่งไปทางการดำเนินของโรคมามากกว่าที่จะกล่าวถึงบทบาทของพยาบาล อย่างไรก็ตามพบบทความวิจัย 1 เรื่องของ Wauter, Poopattayakorn, & Chotibun (2018) นำเสนอบทบาทสำคัญของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในชุมชนได้แก่ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคและความรุนแรงของการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ ซึ่งพยาบาลมีบทบาทที่สำคัญในการลดผลกระทบจากการติดเชื้อไวรัสซิกาผ่านการป้องกันการเกิดโรคและส่งเสริมภาวะสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์ (Abu-Rish, Elayeh, & Browning, 2019) การทบทวนรายงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ซึ่งผลการศึกษานี้จะสร้างความตระหนัก ส่งเสริมบทบาท และสร้างแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

เพื่อทบทวนวรรณกรรมแบบบูรณาการและสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการจัดการการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมเชิงบูรณาการ (Integrative Review) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การอ้างอิงระเบียบวิธีวิจัยของ Whittemore, & Knafl (2005) เกี่ยวกับบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อ อันเนื่องจากผลกระทบที่รุนแรงของการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ และนำเสนอในรูปแบบ Preferred Reporting Item for Systematic Reviews and Meta-Analysis (PRISMA) Flowchart (Moher, Liberati, Tetzlaff, & Altman, 2009)

การทบทวนวรรณกรรมเชิงบูรณาการกำหนดขอบเขตงานวิจัยที่ศึกษาโดยใช้หลัก PICO (JBI, 2019) ในกลุ่ม งานวิจัยที่เป็นเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณที่เกี่ยวกับบทบาทพยาบาลหรือความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ (Population) วิธีการ หรือโปรแกรมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ (Intervention) โดยทั้งมีและไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ (Control) มีผลลัพธ์เป็นบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกา (Outcome) และมีเกณฑ์ในการคัดเลือกรายงานวิจัยและคัดออกดังนี้

เกณฑ์คัดเข้า (Inclusion Criteria)

1. วรรณกรรมเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และรายงาน ที่สามารถสืบค้นงานวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper)
2. ตีพิมพ์ในภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 ถึงเดือนมกราคม 2563

เกณฑ์ในการคัดออก (Exclusion Criteria)

1. คะแนนการประเมินคุณภาพงานวิจัยไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
2. ไม่ได้ตีพิมพ์ในภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ
3. ไม่เกี่ยวข้องกับบทบาทพยาบาลหรือความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรภ์

การสืบค้นข้อมูล

การสืบค้นข้อมูลโดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลจำนวน 5 ฐานข้อมูล และการสืบค้นด้วยมือจากวารสารในห้องสมุด ผู้วิจัยดำเนินการค้นหาค้นหาอย่างเป็นระบบโดยการสืบค้นงานวิจัยครอบคลุมฐานข้อมูล CINAHL, PubMed, Scopus ฐานข้อมูลในประเทศไทย ได้แก่ Thai Journal และ ThaiLis. ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2559 จนถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีการระบาดของโรค โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้นภาษาอังกฤษ ได้แก่: “Zika, Zika Virus Infection, Pregnant*, Nurses*, Role*, Nurses’ Role, Knowledge, Nurses’ Role Knowledge, Zika Virus During Pregnancy, Nurses’ Preparedness* และ Nursing Care คำสืบค้นภาษาไทย ได้แก่ การติดเชื้อซิกา ไวรัสซิกา สตรีตั้งครรภ์ ความรู้ บทบาทพยาบาล และการป้องกัน” โดยใช้คำ and/or ในการเชื่อมคำสืบค้น

เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย

เกณฑ์ในการตรวจสอบคุณภาพงานวิจัย การประเมินงานที่คัดเข้า แม้ว่าการทบทวนวรรณกรรมแบบบูรณาการไม่จำเป็นต้องประเมินคุณภาพงานวิจัยที่ใช้ (Whittemore, & Knafl, 2005) แต่เพื่อความน่าเชื่อถือของงานวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบประเมินคุณภาพของงานวิจัยจากสถาบันโจแอนนาบริกส์ (Joanna Briggs Institute [JBI], 2019) ซึ่งระดับคะแนนในการประเมินคุณภาพและตัดสินใจคัดเข้าได้แก่ งานวิจัยที่เป็นบทความวิจัยหรือความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต้องผ่าน 4 ใน 6 คะแนน งานวิจัยที่เป็นการศึกษาแบบตัดขวาง ต้องผ่าน 5 ใน 8 คะแนน งานวิจัยเชิงคุณภาพต้องผ่าน 7 ใน 10 คะแนน และงานวิจัยเชิงพรรณนาต้องผ่านระดับ 7 ใน 9 คะแนน หลังจากการพิจารณางานวิจัยฉบับเต็ม มีงานวิจัย 1 เรื่องถูกคัดออกเนื่องจากปัญหาคุณภาพของระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนในการทำวิจัย

1. การระบุปัญหาที่ต้องการศึกษา (Problem Identification) เลือกปัญหาที่ผู้วิจัยให้ความสนใจสำหรับการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ บทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์
2. สืบค้นข้อมูลโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเข้าและคัดออก (Database Search with Inclusion and Exclusion Criteria) การสืบค้นข้อมูลโดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลจำนวน 5 ฐานข้อมูลและการสืบค้นด้วยมือ (Hand Searching) จากวารสารในห้องสมุด
3. หลังจากการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลและการสืบค้นด้วยมือผู้วิจัยทำการคัดออกงานวิจัยที่ซ้ำซ้อน (Duplicated Removed) และคัดกรองงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์จากชื่อเรื่องและบทคัดย่อ (Title and Abstract Screening)
4. งานวิจัยที่ผ่านการคัดกรองบทคัดย่อและชื่อเรื่องจะถูกคัดกรองข้อมูลจากงานฉบับเต็มและการประเมินคุณภาพของงานวิจัย (Full-text Articles Assessed and Appraised) โดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของสถาบันโจแอนนาบริกส์ (JBI, 2019)
5. การสกัดข้อมูลงานที่คัดเข้าจากฉบับเต็ม (Data Extraction) การสกัดข้อมูลงานวิจัยนำเสนอในรูปแบบตาราง (ตาราง 1) ข้อมูลรวมถึง ผู้วิจัย ปีที่ทำการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บข้อมูล และผลการวิจัย
6. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis and Synthesis) และรายงานผล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่ ลักษณะทั่วไปหรือคุณลักษณะของรายงานวิจัย และบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์

จริยธรรมวิจัย

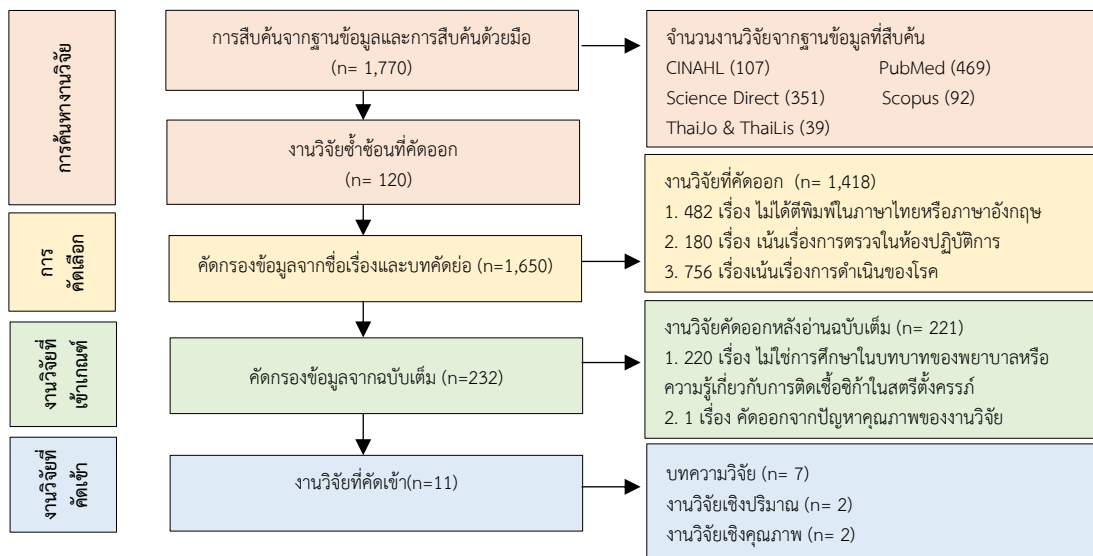
เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้เป็นการวิจัยในมนุษย์ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องขอพิจารณาเชิงจริยธรรม และได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการตามระเบียบของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย เลขที่ พย.วขร 530(1)/2562 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2562

ผลการวิจัย

งานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก และประเมินคุณภาพงานวิจัยจำนวน 11 เรื่อง เป็นงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยแตกต่างกัน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย

จากการสืบค้นฐานข้อมูลได้งานวิจัยจำนวน 1,770 เรื่อง จาก 5 ฐานข้อมูลโดยไม่พบบางงานวิจัยเพิ่มเติมจากการสืบค้นด้วยมือ และคัดเลือกงานวิจัยเพื่อทบทวนงานวิจัยจำนวน 11 เรื่อง โดยเป็นบทความวิจัย จำนวน 7 เรื่อง (Wauter, Poopattayakorn, & Chotibun, 2018; Olson, Iwamoto, Perkins, Polan, Hageman, Meaney- Delman et al., 2016; Maharajan, Ranjan, Chu, Foo, Chai, Lau et al., 2016; McNeill, Shreve, Jarrett, & Perry, 2016; Moos, 2016; Turienzo, & Brown, 2016; Wilson, & Nguyen, 2017) งานวิจัย จำนวน 2 เรื่องเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Asokan, Nama, Salman, AlGhareeb, Almoosawi, Hammam et al., 2018; Moor, 2016) และจำนวน 2 เรื่องเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Affini, Rocha, Silva, Leite, Terra, Godinho et al., 2017; Lguiniz- Romero & Guerra- Reyes, 2020) งานวิจัยตีพิมพ์ในประเทศไทย จำนวน 1 เรื่อง และงานวิจัยตีพิมพ์จากต่างประเทศ จำนวน 10 เรื่อง ตามตาราง 1

ภาพ 1 กระบวนการดำเนินการคัดงานวิจัยตาม Preferred Reporting Item for Systematic Reviews and Meta-Analysis (PRISMA) flowchart

1. บทบาทพยาบาลในการจัดการการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์

ตาราง 1 สรุปรายละเอียดงานวิจัยที่คัดเข้า

ผู้วิจัย/ปี	รูปแบบการวิจัย/วิธีการเก็บข้อมูล	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการวิจัย	ผลการศึกษา	JBIScore (คะแนน)
Affini, Rocha, Silva, Leite, Terra, Godinho et al., 2017	งานวิจัยเชิงคุณภาพ/สัมภาษณ์เชิงลึก	เพื่อประเมินความรู้ของพยาบาลในการป้องกัน การติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์	เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในพยาบาลในหน่วยฝากครรภ์จำนวน 13 ราย	พยาบาลยังขาดความรู้ในการดูแลและป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ และต้องการการอบรมเพิ่มเติม	8/10
Asokan, Nama, Salman, AlGhareeb, Almoosawi, Hammam et al., 2018	การศึกษาแบบตัดขวาง/แบบสอบถาม	เพื่อประเมินความตระหนักและความรู้ในการคัดกรองเบื้องต้นสำหรับการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ของพยาบาล	แบบสอบถามประเมินในผดุงครรภ์จำนวน 76 ราย และพยาบาลจำนวน 94 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง	พยาบาลและผดุงครรภ์ยังขาดความตระหนักและความรู้ในการประเมินการติดเชื้อเบื้องต้น	6/8
Lguiniz-Romero & Guerra-Reyes, 2020	การวิจัยเชิงชาติพันธุ์/วรรณกรรม/สัมภาษณ์เชิงลึก	เพื่อประเมินความรู้และการรับรู้บทบาทของพยาบาลและผดุงครรภ์ในการจัดการการติดเชื้อในเปรู	การสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบ กลุ่มในพยาบาลและผดุงครรภ์	ผดุงครรภ์ (ไม่ใช่พยาบาล) มีความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์เป็นอย่างดีเนื่องจากเคยได้รับการอบรมมาก่อน ในขณะที่พยาบาลยังขาดความรู้ในทุกๆด้านที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อ การป้องกันในระยะยาวจึงควรให้การความรู้แก่พยาบาลในฐานะที่เป็น ผู้ให้บริการเบื้องต้น	8/10

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้วิจัย/ปี	รูปแบบการวิจัย/วิธีการเก็บข้อมูล	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการวิจัย	ผลการศึกษา	JB1 Score (คะแนน)
Maharajan, Ranjan, Chu, Foo, Chai, Lau et al., 2016	วิจัยเชิงพรรณนา/แบบสอบถาม	เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกา	-	บทบาทของบุคลากรทางการแพทย์ โดยเฉพาะพยาบาลควรมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ การป้องกันการติดเชื้อ และการให้คำปรึกษา	5/6
McNeill, Shreve, Jarrett, & Perry., 2016	บทความวิจัย	เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังการติดเชื้อซิกาไวรัสและการให้ความรู้แก่บุคลากรทางการแพทย์	-	การแนะนำให้ใช้การป้องกันติดเชื้อแบบมาตรฐานในหน่วยคลอดและพยาบาลควรมีบทบาทในการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่สตรีตั้งครรภ์	6/6
Moor, 2016	วิจัยเชิงพรรณนา/แบบสอบถาม	เพื่อประเมินความรู้ของพยาบาลที่ต่อการติดเชื้อไวรัสซิกา	ใช้แบบสอบถามประเมินในพยาบาลจำนวน 559 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างตามความสะดวก	ผลการวิจัยพบว่าพยาบาลขาดความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการติดต่อและผลกระทบที่มีต่อสตรีตั้งครรภ์	8/9
Moos, 2016	บทความวิจัย	เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกา ผลกระทบต่อสตรีตั้งครรภ์และการป้องกันโรค	-	พยาบาลควรวางกลยุทธ์ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกา ได้แก่การให้ความรู้และการให้คำปรึกษาแก่สตรีตั้งครรภ์	6/6
Olson, Iwamoto, Perkins, Polan, Hageman, Meaney-Delman et al., 2016	บทความวิจัย	เพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในหน่วยคลอด	-	บทบาทของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระหว่างบุคลากรโดยการเน้นการใช้ การป้องกันการติดเชื้อแบบมาตรฐาน	5/6
Turienzo, & Brown, 2016	บทความวิจัย	เพื่อเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์และการนำข้อมูลไปใช้สำหรับผดุงครรภ์	-	บทบาทของผดุงครรภ์ควรเน้นที่การให้ความรู้และการให้คำปรึกษาแก่สตรีตั้งครรภ์ในการวางแผนการตั้งครรภ์และการจัดการเมื่อมีความเสี่ยงในการติดเชื้อ	6/6
Wauter, Poopattayakorn, & Chotibun, 2018	บทความวิจัย	เพื่อนำเสนอเกี่ยวกับความรุนแรงของการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรภ์และบทบาทของพยาบาลอนามัยชุมชนในการป้องกันโรค	-	บทบาทของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกามุ่งเน้นการให้ความรู้และการติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างใกล้ชิด รวมทั้งควรมีการประสานความร่วมมือในชุมชน	5/6
Wilson & Nguyen, 2017	บทความวิจัย	เพื่ออธิบายเกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกาและการเตรียมความพร้อมของพยาบาล	-	พยาบาลควรเป็นผู้นำในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกา และควรมีบทบาทในการคัดกรองภาวะเสี่ยงและการเกิดโรคให้ได้อย่างรวดเร็ว	5/6

2. ผลลัพธ์งานวิจัย

งานวิจัยที่คัดออกจากการศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นเกี่ยวกับการดำเนินโรคและไม่ได้เน้นบทบาทของพยาบาลอย่างชัดเจน โดยมีงานวิจัยเพียงส่วนน้อยที่กล่าวถึงบทบาทของพยาบาลและความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อ จากการสกัดข้อมูลสามารถสรุปรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ตามตาราง 1)

2.1 บทบาทของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรภ์ ซึ่งสามารถสรุปได้ 4 ด้าน ได้แก่ บทบาทในการให้ความรู้ บทบาทการเป็นผู้ให้คำปรึกษา บทบาทในการป้องกันโรค และบทบาทในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

บทบาทในการให้ความรู้ (Providing Health Education) รายงานวิจัยแสดงถึงบทบาทสำคัญของพยาบาลในการส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลทางด้านสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรภ์ (Wauter et al., 2018; McNeill et al., 2016; Moor, 2016; Moos, 2016; Olson et al., 2016; Turienzo & Brown, 2016; Wilson & Nguyen, 2017) โดยแบ่งเป็นบทบาทพยาบาลในการให้ความรู้รายบุคคลและบทบาทในการให้ความรู้ในชุมชน

บทบาทพยาบาลในการให้ความรู้รายบุคคล เป็นบทบาทสำคัญโดยพยาบาลมีบทบาทในการให้ความรู้เพื่อกระตุ้นให้สตรีที่มีความเสี่ยงปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดโรคได้ (Wilson, & Nguyen, 2017) ซึ่งพยาบาลควรเน้นการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินของโรค สาเหตุ อาการและอาการแสดง ผลกระทบต่อทารกในครรภ์ และการป้องกันการติดเชื้อจากยุงและเพศสัมพันธ์ เทอร์เรนโซและบราวน์ (Turienzo, & Brown, 2016) กล่าวถึงบทบาทของพยาบาลในการให้ความรู้แก่สตรีตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงสูงรายบุคคล ที่ควรจะให้ข้อมูลครอบคลุมไปถึงการปฏิบัติตัว การรักษา และการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เพื่อลดความวิตกกังวลของสตรีตั้งครรภ์

บทบาทพยาบาลในการให้ความรู้ในชุมชน (Wauter, Poopattayakorn, & Chotibun, 2018) รายงานวิจัยแสดงให้เห็นบทบาทของพยาบาลในการมุ่งเน้นการความรู้แก่ชุมชนในการป้องกันการติดเชื้อจากยุง โดยการใช้เครื่องป้องกัน เช่น มุ้ง

การเข้ากันยุ่ง รวมถึงการจัดแหล่งน้ำเพาะพันธุ์ การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังหรือติดตามในชุมชน การให้ความรู้แก่สมาชิกเพื่อป้องกันการติดเชื้อจากเพศสัมพันธ์ เช่น การใช้ถุงยางอนามัยในขณะตั้งครรรภ์ เป็นต้น โดยเฉพาะการเป็นผู้ประสานงานในชุมชนเพื่ออาศัยความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ในการสร้างความตระหนักในการป้องกันโรคให้กับชุมชน

บทบาทการเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) รายงานการวิจัย 3 เรื่อง (McNeill, Shreve, Jarrett, & Perry., 2016; Turienzo & Brown, 2016; Maharajan, 2016) ระบุว่าบทบาทที่สำคัญของพยาบาลได้แก่ การให้คำปรึกษาแก่สตรีตั้งครรรภ์ โดยเฉพาะสตรีตั้งครรรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสซิกา อย่างไรก็ตามไม่มีงานวิจัยเรื่องใดที่กล่าวถึงรายละเอียดในการให้คำปรึกษา เทคนิค และทักษะที่จำเป็นของพยาบาล

บทบาทในการป้องกันโรค (Preventing Transmission) งานวิจัยกล่าวถึงบทบาทของพยาบาลในด้าน การป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสประกอบด้วย บทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำแก่สตรีตั้งครรรภ์ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาทางเพศสัมพันธ์ บทบาทในการป้องกันการติดเชื้อในบุคลากรทางวิชาชีพที่มีโอกาสสัมผัสสารคัดหลั่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยคลอด ดังนี้

บทบาทในการให้คำแนะนำแก่สตรีตั้งครรรภ์ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาทางเพศสัมพันธ์ (Affini et al., 2017; Maharajan et al., 2016; McNeil et al., 2016; Moos, 2016; Wilson & Nguyen, 2017) เนื่องจากสตรีตั้งครรรภ์ส่วนใหญ่ มักไม่ทราบว่าไวรัสซิกาสามารถติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และสตรีตั้งครรรภ์ที่ได้รับเชื้อในทุกระยะของการตั้งครรรภ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงไตรมาสแรกของการตั้งครรรภ์ จะทำให้ทารกมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะกะโหลกศีรษะเล็กแต่กำเนิดได้ ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์แบบปลอดภัย โดยการใช้ถุงยางอนามัยจึงมีความสำคัญที่พยาบาลต้องให้คำแนะนำแก่สตรีตั้งครรรภ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่สามีเข้าไปในพื้นที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสซิกาควรแนะนำให้งดเว้นการมีเพศสัมพันธ์หรือใช้ถุงยางอนามัยอย่างน้อย 4 สัปดาห์ เนื่องจากมีรายงานการตรวจพบเชื้อไวรัสซิกาในน้ำอสุจิภายใน 4 สัปดาห์หลังการติดเชื้อ

บทบาทในการป้องกันการติดเชื้อในบุคลากรทางวิชาชีพที่มีโอกาสสัมผัสสารคัดหลั่ง (Olson et al., 2016) โดยเฉพาะในหน่วยคลอด พยาบาลควรเป็นผู้นำในการป้องกันการติดเชื้อโดยใช้วิธีการป้องกันการติดเชื้อแบบมาตรฐาน (Standard Precaution) ในการปฏิบัติงาน เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม และการหลีกเลี่ยงการสัมผัสสารคัดหลั่ง ของมีคม หรืออุปกรณ์ที่ปนเปื้อน เป็นต้นแม้ว่ายังไม่มีรายงานว่าไวรัสซิกาสามารถติดต่อโดยการสัมผัสสารคัดหลั่งในบุคลากรทางการแพทย์ก็ตาม

บทบาทในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Facilitating Cooperation) เพื่อป้องกันการเกิดโรคอย่างยั่งยืน โดยพยาบาลมีบทบาทในการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและบุคลากรทางวิชาชีพ เป็นผู้ประสานงานเครือข่ายในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรรภ์ งานวิจัย 3 เรื่อง (Wauter et al., 2018; Maharajan et al., 2016; Wilson, & Nguyen, 2017) เน้นบทบาทในการสร้างความร่วมมือในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในชุมชน โดยผ่านผู้นำชุมชน ในการสร้างความตระหนัก ให้ความรู้ และการวางระบบในการเฝ้าระวัง โดยการคำนึงถึงบริบทของชุมชนเป็นสำคัญ

3. ความรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรรภ์

พยาบาลเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการให้ข้อมูลดังนั้นพยาบาลจึงควรมีความรู้กว้างขวาง และทันต่อเหตุการณ์เพื่อให้ข้อมูลแก่สตรีตั้งครรรภ์ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุม งานวิจัยจำนวน 5 เรื่อง กล่าวถึงความรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรรภ์ (Affini et al., 2017; Asokan et al., 2018; Lguiníz-Romero & Guerra-Reyes, 2020; Maharajan et al., 2016; Moor, 2016) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในพยาบาลที่ปฏิบัติงาน Lguiníz- Romero & Guerra- Reyes (2020) สัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทและการตอบสนองของพยาบาลที่มีต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในเปรู พบว่าพยาบาลที่ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคมีความสับสนและไม่เข้าใจถึงช่องทางในการติดต่อในสตรีตั้งครรรภ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ทราบว่าการติดเชื้อไวรัสซิกาสามารถติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ซึ่งส่งผลให้มีความตระหนักในการให้ความรู้แก่สตรีตั้งครรรภ์ในระดับต่ำ ผลจากงานวิจัยเป็นไปในแนวทางเดียวกันที่พบว่าพยาบาลยังขาดความรู้ทั้งในเรื่องโรค การติดต่อ อาการ และการป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรรภ์ เนื่องจากยังเป็นโรคอุบัติใหม่ และมีข้อแนะนำในการอบรมเพิ่มเติมโดยการจัดชั้นเรียนเฉพาะสำหรับพยาบาลผู้ให้การดูแลในเรื่องของความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการติดเชื้อซิกาและวิธีการป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรรภ์

อภิปรายผล

การทบทวนแบบบูรณาการสามารถสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับความรู้และบทบาทของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ โดยพยาบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ผลจากการทบทวนพบว่าบทบาทของพยาบาลครอบคลุมทั้งในด้านการส่งเสริมภาวะสุขภาพและการป้องกันการติดเชื้อ ได้แก่ บทบาทในการให้ความรู้ บทบาทในการป้องกันโรค บทบาทการให้คำปรึกษา และบทบาทในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

จากการทบทวนครั้งนี้พบว่าขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เพียงพอเกี่ยวกับบทบาทพยาบาลหรือความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ การศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่เรื่องโรค และการดำเนินของโรคมามากกว่าจะเน้นบทบาทที่สำคัญของพยาบาล ซึ่งการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่สตรีตั้งครรภ์ พยาบาลจำเป็นต้องมีทักษะและเทคนิคที่เฉพาะเจาะจง พยาบาลควรมีความรู้ในเรื่องที่จะให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี และมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ รวมไปถึงทักษะในการถ่ายทอด (Lins Bentes, Nascimento Bentes, Godinho Bertonecello, de Andrade, Azevedo Lima, De Lourdes et al., 2019) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสตรีตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากการติดเชื้อไวรัสซิกาก็จะส่งผลกระทบต่อทารกในครรภ์ การให้คำปรึกษาจึงเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและจำเป็นที่จะต้องมีการอบรม (Wilson, & Nguyen, 2017) แม้ว่าจะยังพบการระบายน้อยแต่ความรุนแรงของโรคมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของมารดาและทารกเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในประเทศไทยยังไม่พบการศึกษาเกี่ยวกับความรู้และความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ของพยาบาล ในขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศเขตร้อนที่มีอุณหภูมิเป็นพาหะหลักของโรคและสตรีตั้งครรภ์มีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคได้ สอดคล้องกับการศึกษาของراجาและคณะ (Rajiah, Maharajan, Yin, Yee, Lin, & Kean, 2019) ที่พบว่าการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์การติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ พยาบาลยังขาดความสนใจ และความรู้ที่ทันสมัยซึ่งอาจเนื่องมาจากภาระงานที่หนักต้องรับผิดชอบและขาดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร พยาบาลส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องการติดเชื้อไวรัสซิกาเพียงผิวเผิน การเตรียมความพร้อมของพยาบาลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีในการป้องกันการความเสี่ยงในการเกิดการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ และการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทารกในครรภ์เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการอบรมที่เฉพาะเจาะจง เช่น บทบาทของพยาบาล ในการคัดกรอง การให้คำปรึกษา การให้ความรู้ทั้งในรูปแบบส่วนตัวและชุมชน เป็นต้น จึงควรมีการดำเนินการและมีการติดตามผลการปฏิบัติการของพยาบาลต่อไป

ข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ มีวรรณกรรมบางส่วนเป็นข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่เน้นการอธิบายการเกิดโรคมามากกว่าบทบาทของพยาบาลในการป้องกัน นอกจากนี้จำนวนการศึกษาที่คัดเข้ายังมีน้อย รวมถึงความแตกต่างของรูปแบบในงานวิจัย ที่มีส่วนน้อยที่กล่าวถึงบทบาทหรือความรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับการติดเชื้อซิกาไวรัส ดังนั้นจึงส่งผลให้เกิดความไม่ชัดเจนในบทบาทและความรู้ของพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อซิกาไวรัสในสตรีตั้งครรภ์ รวมถึงการคัดเลือกงานวิจัยปฐมภูมิจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยที่มีคุณภาพที่ถูกตีพิมพ์ในภาษาอื่นถูกคัดออก

การนำผลการวิจัยไปใช้

ผลลัพธ์ของการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลและความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาของสตรีตั้งครรภ์ จากผลลัพธ์การวิจัยที่แสดงถึงความต้องการในการส่งเสริมบทบาท ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์โดยเฉพาะอย่างบทบาทในการให้คำปรึกษาและการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ สำหรับความรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในสตรีตั้งครรภ์ยังมีความต้องการในการอบรมและสร้างความตระหนักให้กับพยาบาล เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อซิกาในสตรีตั้งครรภ์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลลัพธ์ของการทบทวนยังแสดงถึงช่องว่างของการศึกษา วิจัย และความต้องการการศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพมารดา ทารก การดูแลในระยะตั้งครรภ์ในการป้องกันการติดเชื้อซิกาโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานของพยาบาลผดุงครรภ์ ดังนั้นควรมีการศึกษาและทำ

วิจัยปฐมนิเทศในการประเมินความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสในสตรีตั้งครรภ์ของพยาบาล โดยเฉพาะในด้านของความรู้ หรือทักษะที่จำเป็นเพื่อนำมาวางแผนทางในการปฏิบัติและส่งเสริมบทบาทของพยาบาลวิชาชีพในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสในสตรีตั้งครรภ์ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

References

- Abu-rish, E. Y., Elayeh, E. R., & Browning, M. J. (2019). Physicians' Knowledge, Attitudes, and Practices Towards Zika Virus Infection in Jordan. *Journal of Infection in Developing Countries*, 13(7), 584-590.
- Affini, A. M., Rocha, S. N., Silva, S. A., Leite, E. P., Terra, F. D., Godinho, M. L., et al. (2017). Conduct of Nurses about the Zika Virus in the Prenatal Consultation. *Journal of Nursing*, 11(12), 5231-5244.
- Asokan, G. V., Nama, M., Salman, F., AlGhareeb, Z., Almoosawi, A., Hammam, R., et al. (2018). Appraisal of the Preparedness of Midwives and Nurses in Bahrain to Conduct early Screening for Zika Virus Infection in Pregnant Women. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*, 12(1), 7-13.
- Besnard, M., Lastere, S., Teissier, A., Cao-Lormeau, V., & Musso, D. (2014). Evidence of Perinatal Transmission of Zika Virus, French Polynesia, December 2013 and February 2014. *Eurosurveillance*, 19(13), 1-4.
- Bureau of Vector Born Disease. (2018). *Annual Report*. Retrieved from <https://ddc.moph.go.th/uploads/ckeditor/6f4922f45568161a8cdf4ad2299f6d23/files/Zika%20Fever/2561/Zika%2031.pdf>. (in Thai)
- Centers for Disease Control and Prevention^a [CDC]. (2019). *Zika Virus: Symptoms*. Retrieved from <https://www.cdc.gov/zika/symptoms/symptoms.html>
- Chibueze, E. C., Tirado, V., Lopes, K. D., Balogun, O. O., Takemoto, Y., Swa, T., et al. (2017). Zika Virus Infection in Pregnant: a Systematic Review of Disease Course and Complications. *Reproductive Health*, 14(1), 28-32.
- Department of Disease. (2016). *Hanbook of Zika Virus Infection for Professional Health*. Bangkok: Veterans Organization Publishing.
- Dogan, A. C., Wayne, S., Bauer, S., Ogunyemi, D., Kulkharni, S. K., Maulik, et al. (2017). The Zika Virus and Pregnant: Evidence, Management, and Prevention. *The Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine*, 30(4), 386-396.
- Duarte, G. (2016). Challenges of Zika Virus Infection in Pregnant Women. *Revista Brasileira de Ginecologia e Obstetricia/RBGO Gynecology and Obstetrics*, 38(6), 263-265.
- Joanna Briggs Institute. (2019). *Joanna Briggs Institute Reviewer Manual 2019*. Retrieved from <https://wiki.joannabriggs.org/display/MANUAL/JBI+Reviewer%27s+Manual>
- Lguiniz- Romero, R., & Guerra- Reyes, L. (2020). On the Front Line: Health Professional and System Preparedness for Zika Virus in Peru. *International Journal of Gynecology and Obstetrics*, 148(Suppl.2), 45-54.
- Liberati, A., Altman, D. G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P. C., Ioannidis, J. P., et al. (2009). The PRISMA Statement for Reporting Systematic Reviews and Meta-Analyses of Studies That Evaluate Health Care Interventions: Explanation and Elaboration. *J Clin Epidemiol*, 62, e1-34.
- Lins Bentes, C. M., Nascimento Bentes, M., Godinho Bertoncello, K. C., de Andrade, S. R., Azevedo Lima, V. L., & De Lourdes de Souza, M. (2019). Nursing Care Actions to Prevent and Control the Zika Virus: A Review. *Journal of Nursing and Health Sciences*, 5(2), 30-42.

- Maharajan M. K., Ranjan, A., Chu, J. F. Foo, W. L., Chai, Z. X., Lau, E., et al. (2016). Zika Virus Infection: Current Concerns and Perspectives. *Clinical Reviews in Allergy & Immunology*, 51(3), 383-394. doi: 10.1007/s12016-016-8554-7.
- McNeill, C., Shreve, M. D., Jarrett, A., & Perry, C. (2016). Zika: What Providers Need to Know. *The Journal of Nurse Practitioners*, 12(6), 359-366.
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., & Altman, D. G. (2009). Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement. *PloS Medicine*, 6(7), e1000097.
- Moor, K. S. (2016). Assessing Nurse Practitioner Knowledge of Zika Virus. *The Journal for Nurse Practitioners*, 12(10), 697-704.
- Moos, M-K. (2016). Zika Virus: What Every Nurse Should Know [PDF]. Retrieved from https://www.marchofdimes.org/nursing/modnemedial/othermedia/articles/wm05_Zika_article_English_FINAL.pdf
- Olson, C. K., Iwamoto, M., Perkins, K. M., Polan, K. M., Hageman, J., Meaney- Delman, D., et al. (2016). *Preventing Transmission of Zika Virus in Labor and Delivery Setting Through Implementation of Standard Precautions-United States, 2016*. Retrieved from <http://www.cdc.gov/zika/geo/active-countries.html>
- Pornpatkul, W. (2017). Zika Virus Infection and Situations in Nonthaburi Province. *Journal of Preventive Medicine Association of Thailand*, 7(2), 244-250.
- Rajiah, K., Maharajan, M. K., Yin, P. Y., Yee, Y. W., Lin, W. W., & Kean, C. H. (2019). Zika Outbreak Emergency Preparedness and Response of Malayaian Private Healthcare Professionals: Are they Ready? *Microorganism*, 7, 87. doi: 10.3390/microorganisms7030087
- Salge, A. K. M, Castral, T. C, Sousa, M. C, Souza, R. R. G, Minamisava, R., & Souza, S. M. B. (2016). Zika Virus Infection During Pregnant and Microcephaly in Newborns: an Integrative Literature Review. *Revista Eletronica de Enfermagem*, 18, e1137. doi: 10.5216/ree.v18.39888.
- The Royal College of Pediatricians of Thailand and Pediatric Society of Thailand. (2017). Guidance for the Evaluation and Management of Infants with Possible Congenital Zika Virus Infection. Retrieved from <http://www.thaipediatrics.org/Media/media-20170724141150.pdf>. (in Thai)
- Turienzo, C. F., & Brown, M. (2016). What Should Midwives Know about Zika Virus Infection? *British Journal of Midwifery*, 24(10), 694-700.
- Wauter, Y., Poopattayakorn, A., & Chotibun, P. (2018). Zika Virus Disease and Pregnancy: Role of Community Health Nurse in the Disease Prevention. *The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health*, 5(2), 312-321. (in Thai)
- Whittemore, R., & Knafl, K. (2005). The Integrative Review: Updated Methodology. *Journal of Advanced Nursing*, 52(5), 546-553.
- Wilson, A., & Nguyen, T. N. M. (2017). The Zika Virus Epidemic: Public Health Roles for Nurses. *The Online Journal of Issues in Nursing*, 22(1). doi: 10.3912/OJIN.Vol22No01Man04
- World Health Organization [WHO]. (2018). *Zika Virus*. Retrieved from <http://www.who.int/news-room/fact-sheet/detail/Zika-virus>